

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

9.

KURIER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 29-го Января — 1835 — Wilno. Wtorek. 29-go Stycznia

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 17-го Января.

Высочайшею Грамотою 31-го Декабря, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена *Св. Станислава 2-й степени*, Командиръ Финскаго Стрѣлковаго баталіона, Флигель-Адъютантъ, Полковникъ *Рамзай*.

— Высочайшимъ Приказомъ 14-го Января назначены: Гродненскій Гражданскій Губернаторъ, съ правами Военнаго Губернатора по г. Гродно, Генераль-Маіоръ *Муравьевъ*, Военнымъ Губернаторомъ г. Курска, и Курскимъ Гражданскимъ Губернаторомъ; состоящій по Арміи Генераль-Маіоръ *Коптевъ*, Военнымъ Губернаторомъ г. Гродно, и Гродненскимъ Гражданскимъ Губернаторомъ. (Р. И.)

— Слободско-Украинскому Гражданскому Губернатору, Генераль-Маіору Князю *Трубецкому*, Всемилостивѣйше повелѣно быть вмѣстѣ съ тѣмъ и Исправляющимъ должность Военнаго Губернатора города Харькова.

— Абовскому Коменданту, Генераль-Лейтенанту *Турганинову*, повелѣно быть Подольскимъ Военнымъ Губернаторомъ съ тѣмъ, чтобы онъ по гражданской части дѣйствовалъ по правиламъ Общаго Губернскаго Учрежденія и послѣдовавшихъ узаконеній съ правилами и обязанностями, присвоенными Гражданскому Губернатору; по части же военнаго управленія на общихъ правилахъ, для Военныхъ Губернаторовъ преподаваемыхъ.

— Въ 22-й день минувшаго Ноября на докладѣ Святейшаго Синода состоялся Высочайшій Указъ, о возведеніи *Ростовскаго* второкласснаго Яковлевскаго Монастыря въ первый классъ, съ утвержденіемъ поднесеннаго притомъ штата сего Монастыря, по которому назначено производить ему содержаніе изъ казны, наравнѣ съ прочими первоклассными Монастырями, по 4,200 р. 81½ коп. въ годъ.

— Государь Императоръ, по представленію Г. Главноуправляющаго Корпусомъ Горныхъ Инженеровъ, въ 21-й день Декабря Высочайше повелѣть соизволилъ: управляющихъ горными заводами, отставнаго Гвардіи Корнета *Яковлева* заводскихъ людей, Егора *Кутаева* и Ивана *Полузадова*, за примѣрное ихъ усердіе и труды при управленіи означенными заводами, найденными Горнымъ Начальствомъ въ отличномъ устройствѣ, наградить золотыми медалями на Александровской лентѣ для ношенія на шеѣ. (С. В.)

— Государь Императоръ, по положенію Комитета Гг. Министровъ, Высочайше повелѣть соизволилъ: Чиновникамъ, занимающимъ штатныя должности въ Дворянскихъ Депутатскихъ Собраніяхъ, какъ-то: Столоначальникамъ, Архиваріусамъ, Протоколистамъ, Переводчикамъ, Регистраторамъ, Журналистамъ и Письмоводителямъ при дѣлахъ Предводителей Дворянства, а также и Письмоводителямъ Врачебныхъ Управъ, дозволить носить мундиръ вѣдомства Министерства Внутреннихъ Дѣлъ безъ шитія; состоящимъ же въ званіи Лекарскихъ учениковъ вѣдомства Врачебныхъ Управъ, носить форменный сертукъ, по образцу Министерства Внутреннихъ Дѣлъ, а Лекарскимъ ученикамъ, классные чи-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Śankt-Petersburg, dnia 17 Stycznia.

Przez N a y w y ż s z y Dyplomata 31go Grudnia, N a y ł a s k a w i e y m i a n o w a n y K a w a l e r e m o r d e r u Ś w. S t a n i s ł a w a 2 g o s t o p n i a, D o w ó d c a F i n l a n d s k i e g o b a t a l i o n u S t r z e ł c ó w, A d j u t a n t S k r z y d ł o w y, P ó ł k o w n i k *Ramsay*.

— Przez N a y w y ż s z y r o z k a z d z i e n n y 14 g o S t y c z n i a n a z n a c z e n i: G r o d z i e ŋ s k i G u b e r n a t o r C y w i l n y, z p r a w a m i W o j e n n e g o G u b e r n a t o r a n a d m i a s t e m G r o d n e m, J e n e r a ł - M a j o r *Murawjew*, W o j e n n y m G u b e r n a t o r e m m i a s t a K u r s k a, i K u r s k i m G u b e r n a t o r e m C y w i l n y m; l i c z a c y s i ę w A r m i i J e n e r a ł - M a j o r *Koptiew*, W o j e n n y m G u b e r n a t o r e m m i a s t a G r o d n a, i G r o d z i e ŋ s k i m G u b e r n a t o r e m C y w i l n y m. (R. I.)

— S ł o b o d z k o - U k r a i ŋ s k i e m u G u b e r n a t o r o w i C y w i l n e m u, J e n e r a ł - M a j o r o w i *Xięciu Trubeckiemu*, N a y ł a s k a w i e y r o z k a z a n o b y d ź r a z e m S p r a w u j a c y m o b o w i a ż k i W o j e n n e g o G u b e r n a t o r a m i a s t a *Charkowa*.

— A b o w s k i e m u K o m m e n d a n t o w i, J e n e r a ł - P o r u c z n i k o w i *Turczaninowi*, r o z k a z a n o b y d ź P o d o l s k i m W o j e n n y m G u b e r n a t o r e m z t ę m, a ż e h y w c y w i l n y c h s p r a w a c h d z i a ł a ł p o d ł u g p r a w i d e ł P o w s z e c h n e g o U r z ą d z e n i a o G u b e r n i a c h i p ó ź n i e j n a s t a ł y c h u r z ą d z e ŋ z p r a w a m i i o b o w i a ż k a m i, w ł a ś c i w e m i G u b e r n a t o r o w i C y w i l n e m u; a w r z e c z a c h w o y s k o w e g o z a r z ą d u, n a p o w s z e c h n y c h p r a w i d ł a c h, d l a G u b e r n a t o r ó w W o j e n n y c h w y d a n y c h.

— W d n i u 22 z e s z ł e g o L i s t o p a d a, n a p r z e ł o ż e n i u N a y ś w i ę t s z e g o S y n o d u n a s t a ł N a y w y ż s z y u k a z, o w y n i e s i e n i u *Rostowskiego* d r u g i e j k l a s s y K l a s z t o r u Ś w. J a k ó b a d o p i e r w s z e j k l a s s y, z u t w i e r d z e n i e m p o d a n e g o p r z y t ę m d l a t e g o k l a s z t o r u e t a t u, p o d ł u g k t ó r e g o n a z n a c z o n o w y d a w a ć m u n a u t r z y m a n i e z e S k a r b u, z a r ó w n o z i n n e m i p i e r w s z e j k l a s s y k l a s z t o r a m i, p o 4,200 r u b. 81½ k o p. n a r o k.

— C e s a r z J e g o m o ś ć, p o p r e d s t a w i e n i u P. G ł ó w n o - Z a r z ą d z a j a c e g o K o r p u s e m I ŋ z e n i e r ó w G ó r n i c z y c h, w d n i u 21 G r u d n i a N a y w y ż e j r o z k a z a ć r a c z y ł: Z a r z ą d z a j a c y c h z a k ł a d a m i g ó r n i c z e m i, o d s t a w n e g o K o r n e t a G w a r d y i *Jakowlewa* f a b r y c z n y c h l u d z i, J e g o r a *Kita-jewa* i J a n a *Połuzaдова*, z a w z o r o w e i c h g o r l i w o ś ć i t r u d y, w z a r z ą d z a n i u p o m i e n i o n e m i z a k ł a d a m i, z n a l e z i o n e m i p r z e z Z w i e r z c h n o ś ć G ó r n i c z ą w o d n a c z a j a c y m s i ę p o r z ą d k u, n a g r o d z i ć m e d a l a m i z ł o t e m i n a A l e x a n d r o w s k i e j w s t ę d z e d l a n o s z e n i a n a s z y i. (G. S.)

— C e s a r z J e g o m o ś ć p o n a s t a ł e m p o s t a n o w i e n i u K o m i t e t u P P. M i n i s t r ó w, N a y w y ż e j r o z k a z a ć r a c z y ł: U r z ę d n i k o m, z a y m u j a c y m E t a t o w e o b o w i a ż k i w D e p u t a c y j n y c h Z g r o m a d z e n i a c h D w o r z a ŋ s k i c h, j a k o t o: N a c z e l n i k o m S t o ł u, A r c h i w a r y u s z o m, P r o t o k ó l i s t o m, T r a n s l a t o r o m, R e g e s t r a t o r o m, Ż u r n a l i s t o m i P i s m o w o d c o m p r z y K a n c e l l a r y a c h M a r s z a ł k ó w D w o r z a ŋ s t w a, t u d z i ę z P i s m o w o d c o m U r z ę d ó w M e d y c z n y c h, d o z w o l i ć n o ś i ć m u n d u r W i e d z y M i n i s t e r y u m S p r a w W e w n ę t r z n y c h b e z h a f t u; b ę d a c y m z a ś w n a z w a n i u L e k a r s k i c h u c z n i ó w, w w i e d z y U r z ę d ó w M e d y c z n y c h, n o ś i ć f o r m a l n y s u r d u t, p o d ł u g w z o r u M i n i s t e r y u m S p r a w W e w n ę t r z n y c h, a L e k a r s k i m u c z n i o m, k l a s s y c z n e r a n g i m a j a c y m, m u n d u r z e s z p a d ą, a l e b e z h a f t u. N i e z a l e ż n i e o d

D. 18 t. m. obchodzona tu była podług zwyczaju, rocznica Koronacy i razem uroczystość orderowa Orderów Pruskich. — W liczbie nowych Kawalerów, przy tęj okoliczności przez Króla mianowanych, znajdują

семь случаев Его Величествомъ, находятся Императорско-Россійской службы Дѣйствительные Статские Совѣтники Бароны фонъ Бруновъ и фонъ Саккенъ. — Имъ пожалованы знаки ордена Краснаго Ордена 2-й степени, съ дубовымъ вѣнкомъ. (Спб. В.)

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 8-го Января.

Часть свиты новаго Турецкаго Посланника при Британскомъ Дворѣ Лайлакенъ-Паша, прибыла уже въ нашъ городъ. На дняхъ ожидаютъ и самаго Посланника.

— Съ прибывшимъ сюда сегодня курьеромъ изъ Константинополя, получено извѣстіе, что всѣ распоряженія, сдѣланныя въ последнее время Портою, доказываютъ, что Турецкое Правительство утѣрено въ сохраненіи мира и полагается вподлѣ на общія Мехмеда-Али. — Оттоманская Армія будетъ въ непродолжительномъ времени значительно уменьшена, а отправленіе новыхъ отрядовъ въ малую Азію уже совершенно прекратилось. Султанъ исключительно занятъ внутреннимъ устройствомъ своей Имперіи. — Онъ намѣренъ ввести новое улучшенное судопроизводство и систему налоговъ, болѣе выгодную и для казны, и для подданныхъ. — Доселѣ обширныя средства, предлагаемыя самою природою, были сокрыты отъ взора Правительства, и народъ, въ слѣдствіе дурнаго финансового управленія, терпѣлъ, крайнюю бѣдность посреди обильныхъ сокровищъ, его окружающихъ. — Нынѣ предположено дѣятельно заняться добываніемъ рудъ, хлѣбопашествомъ и вообще всякаго рода земледѣльческою промышленностію. — Свобода промышленности должна быть главнымъ основаніемъ всѣхъ сихъ преобразованій, и Султанъ обнаружилъ уже новую систему своего управленія, дарованіемъ права свободной торговли жителямъ острова Самоса, надѣясь чрезъ то вознаградить ихъ за бѣдствія, претерпѣнные ими въ послѣдніе годы. — Греческіе купцы недовольны симъ распоряженіемъ, ибо страшатся въ коммерсантахъ Самоса и Родоса найти опасныхъ соперниковъ своей торговлѣ. (С. II.)

Г Е Р М А Н І Я.

Геттингенъ, 14-го Января.

Профессоръ Философіи и краснорѣчія при здѣшнемъ Университетѣ, Др. Митшерлихъ, праздновалъ 12 сего мѣсяца свой пятидесятилѣтній юбилей.

Мюнхенъ, 16-го Января.

По полицейскому распоряженію, въ настоящій карнавалъ дозволяется маскированнымъ ходить по улицѣ, только въ тѣ вечера, въ которые будутъ публичные маскарады. Въ прочіе же дни, дозволяется сіе не иначе, какъ по испрошеніи, особеннаго на то разрѣшенія отъ Полиціи. Равно безъ полицейскаго дозволенія, маскированнымъ, воспрещается ходить по улицѣ болѣе 6-ти человекъ вмѣстѣ. Жандармскимъ патрулямъ приказано таковыя группы маскированныхъ останавливать, для истребованія отъ нихъ позволительныхъ билетовъ.

— Здѣшняя уѣздная ремесленная школа имѣла въ истекшемъ году 2 курса, въ первомъ изъ нихъ въ концѣ года считалось 64, во второмъ 25; по обоимъ же курсамъ всего считалось 89 учениковъ. (A.P.S.Z.)

Д А Н І Я.

Копенгагенъ, 10-го Января.

Шлезвигскій Главный Совѣтникъ Графъ Мольтке (Депутатъ города Шлезвига), Секретарь Датскаго Посольства при Берлинскомъ Дворѣ, Лёвенеризъ, Дивизионный Хирургъ Винклеръ и купецъ Гарбрехтъ (Поэтъ), пожалованы Кавалерами Ордена Даннеброга.

— Состояніе здѣшнихъ училищъ для бѣдныхъ подало въ настоящее время поводъ ко многимъ основательнымъ жалобамъ, такъ, что Правительство, въ слѣдствіе превосходной рѣчи, сказанной на сей случай одною изъ весьма уважаемыхъ здѣсь особъ, Проповѣдникомъ Гадомъ, было вынуждено нарядить особую Коммиссію для разсмотрѣнія сихъ жалобъ.

— Изъ отчета здѣшняго общества о бѣдныхъ, видно, что въ прошломъ году было уплачено 40,000 рейхсталеровъ долга, на нихъ числившагося, а также предположено сложеніе съ нихъ до 30,000 рейхст. податей. Вмѣстѣ съ тѣмъ есть надежда, что сіи стѣснительныя подати, въ послѣдніе годы столь необыкновенно возросшія, мало по малу войдутъ снова въ прежнія границы. (Спб. В.)

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 15-го Января.

Вчера Палата Перовъ снова объявила свободными 15 обвиненныхъ, а 10 другихъ взяты подъ судъ.

сіе Цесарско Россійскыя Рѣшительныя Радцы Стану, Баронowie von Brunoff i von Sacken, którzy otrzymali ordery Orła Czerwonego 2go stopnia z wieńcem dębowym. (G. S. P.)

А У С Т Р І Я.

Вієна, dnia 8 Stycznia.

Część orszaku Posła Turckiego przy Dworze Brytanii, Laylaken-Baszy, przybyła już do naszego miasta. Temi uniami oczekują i samego Posła.

— Przez przybyłego tu gońca z Konstantynopola otrzymano wiadomość, że wszystkie rozporządzenia, w ostatnim czasie przez Portę uczynione, dowodzą, że Rząd Turcki przekonany jest o zachowaniu pokoju i zupełnie polega na obietnicach Mehmeda-Alego. — Wojsko Otomańskie w niedługim czasie znacznie zostanie zmniejszone, a wysyłanie nowych oddziałów do Azji-Mniejszej zupełnie ustało. Sułtan wyłącznie zajęty jest wewnętrznym urządzeniem swojego Państwa. — Zamysła urządzić nowy, lepszy, porządek sądów i układ podatków, dogodniejszy i dla skarbu i dla poddanych. — Dotąd zamożne środki, od samego przyrodzenia nastręcone, skrytymi były przed okiem Rządu. Naród, dla ztego finansowego zarządu, cierpiął ostatnią pędką wśród obfitości, otaczających go skarbow. — Postanowiono teraz czynnie zająć się dobywaniem kruszców, rolnictwem i w ogólności wszelkiego rodzaju przemysłem rolniczym. — Wolność przemysłu ma być główną zasadą wszystkich tych odmian, i Sułtan okazał już nowy swój systemat rządów nadaniem prawa wolnego handlu mieszkańcom wyspy Samos, spodziewając się przez to wynagrodzić im cierpienia, jakie w ostatnich latach ponieśli. — Grecy kupcy nie kontenci z tego rozporządzenia, gdyż lękają się w handlarzach wysp Samos i Rodu znaleźć niebezpiecznych dla swego handlu spółzawodników. (G. S. P.)

Н І Е М С К І.

Gettinga, dnia 14 Stycznia.

Professor filozofii i krasomówstwa w tutejszym uniwersytecie Dr. Mitscherlich, obchodził 12 t. m. swój pięćdziesięcioletni jubileusz.

Monachium, dnia 16 Stycznia.

Podług policyynego rozporządzenia, w czasie terazniejszego karnawalu pozwala się zamaskowanym chodzić po ulicy, tylko w tych wieczorach, w których będą publiczne maskarady. W inne zaś dni pozwala się to nie inaczej, jak za szczególnym zezwoleniem policyi. Również bez pozwolenia policyynego zamaskowanym zabrania się chodzić po ulicy w liczbie więcej nad sześć osób razem. Patrolom Żandarmeryi rozkazano takowe grupy zamaskowanych zatrzymywać, i żądać okazania pozwalającego biletu.

— Tutejsza powiatowa rzemieślnicza Szkoła miała w roku przeszłym 2 kursa; na pierwszym z nich w końcu roku liczyło się 64, na drugim 25; na obu zaś kursach razem 89 uczniów. (A. P. S. Z.)

Д А Н І А.

Kopenhaga, dnia 10 Stycznia.

Sleswicki Radca Jeneralny Hrabia Moltke (deputowany miasta Sleswiga), Sekretarz Poselstwa Duńskiego przy Dworze Berlińskim Löwönnern, Chirurg dywizyjny Wiakler i Kupiec Harbrecht (poeta) mianowani Kawalerami orderu Dannebroga.

— Stan szkół tutejszych dla ubogich, dał w czasie terazniejszym powód do wielu gruntownych zażaleń, tak, że Rząd, na skutek wyborney mowy, mianey z tego zdarzenia przez jedną z nader poważanych tu osób, Kaznodzieję Gada, został przymuszony do wyłączenia osobney Kommissyi dla rozpatrzenia tych zażeń.

— Zroczonej sprawy tutejszego towarzystwa o ubogich, okazuje się, że w roku przeszłym opłacono 40,000 reichstalerów długu na nich się liczącego, projektowano także zdjęcie z nich do 30,000 reichstalerów podatków. Razem też jest nadzieja, że te uciążliwe podatki, które w ostatnich latach tak nadzwyczajnie wzrosły, powoli do dawniejszych znowu powrócą granic. (G. S. P.)

Ф Р А Н Ц Я.

Paryż, dnia 15 Stycznia.

Wczora Izba Parów znowu uwolniła oskarżonych 15, a 10 innych przeznaczono dla oddania do sądu.

— Князь *Талейран* давалъ третьяго дня большой обѣдъ, на которомъ находились знатнѣйшіе Члены Дипломатическаго Корпуса.

— Герцогъ *Броли* наименованъ докладчикомъ Комиссіи, учрежденной для разсмотрѣнія проекта закона о постройкѣ новой Судейской Палаты для засѣданія Перовъ.

— Изъ Барцеллоны увѣдомляютъ отъ 3-го Января: „Бригадиръ *Колуби* совершилъ въ горы Тортоскаго округа экспедицію, окончившуюся съ большимъ успѣхомъ. Остатки Карлистскихъ скопищъ, *Валлеса*, *Папачейта*, *Гевристы* и *Шалбонета* были окружены и тремя направленными колоннами настигнуты въ лощинахъ и ущеліяхъ, служившихъ имъ убѣжищемъ. Сіе дѣло происходило на границѣ Валенціи въ весьма крутыхъ и снѣгомъ покрытыхъ тѣснинахъ. Полковникъ *Валлесъ*, начальникъ мятежа въ той части Каталоніи, попалъ во власть Христіановъ. Оба его сообщники *Папачейта* и *Гевристы*, равно какъ 40 другихъ мятежниковъ, изъ коихъ многіе Офицеры, остались на мѣстѣ битвы; 27 взяты въ плѣнъ. Послѣднихъ отвѣдутъ на родину ихъ, гдѣ будутъ они разстрѣлены. Жена *Папачейта* была также въ плѣну. Бѣжавшіе мятежники оставили на дорогѣ всѣ свои выюки, оружіе и амуницію.“

16-го Января.

Посланникъ Соединенныхъ Штатовъ, *Г. Ливингстонъ*, имѣлъ третьяго дня вечеромъ у Короля аудиенцію. Вчера Его Величество принималъ Графа *Аппони*, Барона *Вертера* и Лорда *Гранвилля*.

— Говорятъ, *Г. Ливингстонъ* будто бы объяснился, что не приметъ предложенныхъ ему паспортовъ, пока не получитъ на то повелѣнія отъ своего Правительства.

— Лордъ *Гранвилль* съ фамиліею своею, оставилъ вчера Парижъ, отправляясь обратно въ Англію.

— Палата Депутатовъ въ послѣдніе дни разсматривала бюджетъ.

— *L'Impartial*, спрашиваетъ: сходно ли съ положеніемъ, чтобы Князь *Талейранъ*, находился въ Советѣ Министровъ.

— Одинъ изъ здѣшнихъ листовъ говоритъ: „Чтобы удовлетворить желанію Князя *Талейрана*, ходатайствовавшего за своего перваго Секретаря Посольства въ Лондонѣ, *Г. Бакура*, о доставленіи ему въ Посольствѣ мѣста, воспользовались назначеніемъ Генерала *Себастьяни* Посланникомъ въ Лондонѣ. *Г. Румини*, что нынѣ Посланникомъ въ Швейцаріи, поступить на мѣсто *Г. Себастьяни*, въ Неаполь; *Г. Мортъе*, нынѣ чрезвычайный Посолъ въ Лиссабонѣ, заступить мѣсто *Г. Румини* въ Бернѣ, а на мѣсто его *Г. Фонтеней*, нынѣ чрезвычайный Посолъ въ Штутгартѣ; послѣднее же мѣсто, предоставится уже *Г. Бакуру*.“

— Въ *Bon Sens* сказано: утверждаютъ, что вся почти Американская долговая претензія, посредствомъ уступки, сдѣлалась собственностію двухъ знатныхъ особъ, изъ коихъ одинъ Американецъ, а другой Французъ. Сіимъ объясняется гнѣвъ Генерала *Джаксона* и финансовая ревность нашего Правительства. (*A.P.S.Z.*)

— Въ *Journal de Paris* напечатано, что извѣстіе, будто бы политическіе преступники, освобожденные изъ *Монтъ-Сенъ-Мишеля*, убили хозяина трактира, въ коемъ они праздновали свое освобожденіе, — не имѣетъ никакого основанія; но при томъ въ сей газетѣ объ этомъ происшествіи сказано: „Впрочемъ справедливо, что большая часть прощенныхъ собралась въ трактиръ, и празднуя свое освобожденіе, говорили о Правительствѣ и Королѣ дерзко, съ угрозами и въ такихъ выраженіяхъ, что мы почитаемъ за лучшее умолчать о сихъ выраженіяхъ, доказывающихъ только то, что есть люди, коихъ не обезоруживаетъ и самое милосердіе.“

— Въ *Messenger* помещено: „Носятся слухи, что въ слѣдствіе оскорбленія одной дамы на публичномъ гуляньи въ Мо, возникла драка между жителями и стоящими въ семъ городѣ уланами. Говорятъ, что уланы принуждены были удалиться, и заперлись въ своихъ казармахъ. Къ сему присовокупляютъ, что Маршалъ *Мортъе*, получивъ извѣстіе о безпорядкахъ, немедленно предписалъ перевести улановъ въ другой городъ, и отправилъ изъ Парижа въ Мо два баталіона пѣхоты.“

— *Г. Рини*, какъ говорятъ, объявилъ на дняхъ въ Палатѣ, что Правительство не намѣрено представлять новаго проекта закона о выплатѣ суммы, требуемой Северо-Американскими Штатами. Къ сему присовокупляютъ, что Французскій Кабинетъ намѣренъ предложить Правительству сихъ Штатовъ, уменьшить свое требованіе на 15 милл. фр.

— Одинъ, почти столѣтній старикъ, убѣдительно просилъ извѣстнаго стихотворца *Беранже* объ ихъ сходатайствованіи ему вспоможенія у Министра Внут-

— *Хиѣе Талейран* давалъ позавчера великій обѣдъ, на которомъ находились знакоміи Члѣнкорпусу Дипломатическаго.

— *Хиѣе Брогье* назначенъ на Referendarza Комиссіи, вынеченей до розтрѣшенія проекту права о выбулованіи новей сали сѣдовей для Паровъ.

— Z Barcellony donoszą pod 3 Stycznia: „Brygadyer *Colubi* wykonał w góry okręgu Tertozkiego wyprawę, która się skończyła z wielką pomyślnością. Szczątki kup Karolistów *Vallesa*, *Papaceyty*, *Gueristy* i *Chamboneta* zostały otoczone i przez trzy wysłane kolumny doścignione w dolinach i rozpadlinach skał, które im za schronienie służyły. To się działo na granicy Walencyi, w bardzo głębokich i śniegiem napełnionych wąwozach. Połkownik *Valles*, naczelnik buntu w tej części Katalonii, dostał się w moc Krystynistów. Obadwa jego spółnicy *Papaceyta* i *Guerista*, również 40 innych rokoszanów, z których wiele jest oficerów, pozostali na miejscu; 27 zabrano w niewolę. Ostatnich odeszła do rodzin, gdzie będą rozstrzelani. Żona *Papaceyty* także była w niewoli. Uciekający rokoszanie zostawili na drodze wszystkie swe tornistry, broń i amunicję.“

Dnia 16.

Posel Stanów Zjednoczonych, *P. Livingston* miał zawczora wieczorem u Króla posłuchanie. Wczora Najjaśniejszy Pan przyjmował Hrabiego *Appony*, Barona *Werther* i Lorda *Granville*.

— Mówią, że *P. Livingston* oświadczył, iż nie przyjmie przełożonych mu pasportów, póki nie otrzyma na to rozkazu od swojego Rządu.

— Lord *Granville* ze swoją familią opuścił wczora Paryż, wyjeżdżając na powrót do Anglii.

— Izba Deputowanych w dniach ostatnich roztrząsała budżet.

— *L'Impartial* zapytuje: czy się zgadza to z ustawami, ażeby *Chięce Talleyrand* znajdował się na Radzie Ministrów.

— Jedno z tutejszych pism mówi: „Ażeby zadość uczynić żądaniu *Chięcia Talleyranda*, który starał się za swoim pierwszym Sekretarzem Poselstwa w Londynie *P. Bacourt*, o wyznaczenie dla niego miejsca w Poselstwie, skorzystano, przez naznaczenie Jenerała *Sebastiani* Posłem w Londynie. *P. Rumigny*, który teraz Posłem w Szwajcaryi, będzie przeznaczony na miejsce Hr. *Sebastiani* do Neapolu; *P. Mortier*, teraz nadzwyczajny Posel w Lisbonie, zastąpi miejsce *P. Rumigny* w Bernie, a na jego miejsce *P. Fontenay*, teraz nadzwyczajny Posel w Stuttgardzie, ostatnie zaś miejsce, przeznaczy się *P. Bacourt*.“

— W *Bon Sens* napisano: zapewniają, że cała prawie Amerykańska pretensya, przez odstąpienie, stała się własnością dwóch znakomych osób, z których jeden Amerykanin, a drugi Francuz. Ztąd się pokazuje gniew Jenerała *Jacksona*, i finansowa gorliwość naszego Rządu. (*A.P.S.Z.*)

— W *Journal de Paris* wydrukowano, iż wiadomość, że jakoby więźni polityczni, uwolnieni z *Mont-St-Michel*, w traktyerze, w którym mieli ucztę z okoliczności swego uwolnienia, zabili gospodarza, — nie ma żadney zasady; razem też w gazecie pomienionej z tej okoliczności napisano: „Z resztą, słuszną jest rzeczą, że większa część uwolnionych zebrała się w traktyerze, i obchodząc swe oswobodzenie, rozmawiali o Rządzie i Królu porywczo z odgrózkami i w takich wyrazach, iż za lepsze sądzimy zamieścić o tych wyrazach, dowodzących tylko, że są ludzie, których samo nawet miłosierdzie nie rozbraja.“

— W *Messenger* umieszczono: „Mówią, iż z przyczyny wyrządzonej nieprzyjemności damie pewney, na publiczney przechadzce w *Meaux*, zaszła kłótnia pomiędzy mieszkańcami a kwaterującymi w mieście tém ulanami. Mówią, że ulani przymuszani byli ustąpić i zamknęli się w swoich koszarach. Przydają, że Marzałek *Mortier*, otrzymawszy o tém doniesienie, natychmiast rozkazał przenieść ulanów do innego miasta, i wysłał z Paryża do *Meaux* dwa bataliony piechoty.

— Mówią, że *P. Rigny* oświadczył temi dniami w Izbie, że Rząd nie ma zamiaru podawać nowego projektu o wypłacie summy żądanej przez Stany Amerykańskie. Przydają, że Gabinetu Francuzkiego jest myślą, podać Rządowi tych Stanów, zmniejszenie w tej pretensyi do 15 milionów.

— Stóletni jeden starzec usilnie prosił sławnego wierszopisa *Berenger*, o wyjednanie mu вспомоżenia u Ministra spraw wewnętrznych. *Berenger* przyjął jego

треннихъ Дѣль. *Беранже* согласился на сію просьбу, и заключилъ письмо, написанное имъ по сему предмету къ Министру, замѣчаніемъ, что никогда не утруждалъ Правительства просьбами о себѣ или о своихъ родственникахъ, но въ сѣмъ случаѣ, для облегченія несчастной участи бѣднаго старца, съ удовольствіемъ отступаетъ отъ своего правила. Г. *Тьеръ* немедленно отвѣчалъ Г-ну *Беранже*: благодарилъ его за оказанную ему довѣренность, и отправилъ по эстафетѣ къ старику 200 фр., приглася его, въ случаѣ нужды, всегда обращаться съ просьбами о пособіи въ Министерство Внутреннихъ Дѣль. Въ одномъ изъ оппозиціонныхъ Журналовъ замѣчено по сему случаю: „Поступокъ Г. *Тьера* сдѣлалъ бы ему честь, если бы съ нѣкотораго времени не было объявлено въ газетахъ, что Г. *Беранже* нынѣ занимается изданіемъ новыхъ политическихъ стихотвореній.“

— Изъ Бильбао отъ 3-го числа пишутъ: „Общее вниманіе обращено на умерщвленіе Капитана Французскаго корабля *Hirondelle*, Г. *Мазе*. Вечеромъ 1-го числа онъ былъ у Французскаго Консула, Г. *Лафитта*, и возвращаясь около девяти часовъ на свой корабль, былъ убитъ двумя выстрѣлами у самаго берега. Онъ не ограбленъ; даже шпага его найдена была близъ его тѣла. Всѣ мѣры, принятія къ открытію убійцы, доселѣ были безуспѣшны.“

— Слухъ о прекращеніи дипломатическихъ сношеній съ Сѣверо-Американскими Штатами подтвердился. Въ официальной части Монитера 13-го числа напечатано: „Король отозвалъ своего Посланника въ Вашингтонѣ, Г. *Серрюрье*. Министръ Иностранныхъ Дѣль, предваривъ о сѣмъ Сѣверо-Американскаго Посланника въ Парижѣ, въ то же время увѣдомилъ его, что паспортъ, въ коемъ онъ, въ слѣдствіе сего сообщенія, будетъ имѣть нужду, предоставляется въ его распоряженіе. На основаніи принятыхъ Франціею обязательствъ, проектъ закона, касательно требованія Сѣверной Америки, будетъ завтра предложенъ Палатѣ Депутатовъ съ присовокупленіемъ статьи, которая должна служить къ охраненію частной собственности Французовъ.“

— Въ одной изъ здѣшнихъ оппозиціонныхъ газетъ напечатано о сѣмъ предметѣ: „Рѣшеніе, принятое Правительствомъ въ отвѣтъ на оскорбительныя слова Генерала *Джаксона*, достойно похвалы. Нашъ Посланникъ въ Вашингтонѣ отозванъ, и Г. *Ливингстонъ*, не можетъ болѣе оставаться въ Парижѣ въ качествѣ Посланника Соединенныхъ Штатовъ. Впрочемъ, вѣроятно, что онъ не оставитъ Франціи, не узнавъ послѣдствій сужденій по сему дѣлу въ Палатѣ Депутатовъ. Мѣры, принятія Графомъ *Риньи*, чрезвычайно благоразумны. Онъ надѣется, оградивъ честь націи, склонить Палату къ уплатѣ отринутаго ею долга въ 25 милліоновъ. Но ни оскорбительныя слова Генерала *Джаксона*, ни прекращеніе дипломатическихъ сношеній, не перемѣняютъ существа сего вопроса. Должна ли Франція Соединеннымъ Штатамъ какую либо сумму, или нѣтъ? Если она должна, то непреувеличены ли требованія Соединенныхъ Штатовъ? Палата Депутатовъ уже объявила, что Франція не должна требовать 25 милл.; но въ то же время слѣдуетъ припомнить, что большая часть Депутатовъ признали справедливымъ назначить Соединеннымъ Штатамъ вознагражденіе. Почти все согласились, что сіе вознагражденіе должно состоять изъ 10-ти или 15-ти милл.; по сему мы полагаемъ, что Палата ни въ какомъ случаѣ не назначитъ на удовлетвореніе Штатовъ болѣе 15-ти милл. Вѣроятно, въ сѣмъ предположеніи Правительство сдѣлало объявленіе, которое должно служить къ обезпеченію Французской собственности.“ (С. II.)

— Принятіе закона, касательно уничтоженія Маіоратства, последовало еще въ засѣданіи Палаты Депутатовъ 9 го ч. с. м. большинствомъ 203 противъ 41 голоса. Законъ сей, съ прибавленіемъ къ оному одобреннаго мнѣнія Г-на *Вивьена*, состоитъ изъ 9 параграфовъ, сущность коихъ заключается въ слѣдующемъ: „Учрежденіе Маіоратства на будущее время совершенно воспрещается. Существующимъ владѣтелямъ Маіоратствъ, дозволяется поступать съ оными по желанію, но не иначе какъ на слѣдующихъ условіяхъ: если при объявленіи настоящаго закона окажутся въ прямой линіи владѣтелей уже рожденные или еще только зачатые наслѣдники, которые призываются для принятія Маіоратства, то владѣніе можетъ переходить въ руки послѣдніе признанныхъ, или покупкою, или залогомъ, что впрочемъ допускается только тогда, если Маіоратство учреждено въ пользу дальнихъ родственниковъ. Если при объявленіи сего закона владѣтель, или наслѣдникъ Маіоратства женится, и женитьба совершится послѣ учрежденія Маіоратства, то онъ не можетъ вовсе продолженіе брака ни заложить, ни продать владѣній. Но также и при прекращеніи таковаго брака

просьбу, а list swóy, pisany w tey rzeczy do Ministra, zakończył uwagą, że nigdy nie utrudzał Rządu prosbami za sobą lub swoich krewnych, ale w tém zdarzeniu, dla ulżenia nieszczęśliwego losu ubożego starca, z zadowoleniem odstępuje od swojego prawidła. Pan *Thiers* natychmiast odpisał Panu *Berenger*: dziękował mu za położoną w nim ufność, i sztafetą posłał starcowi 200 fr., wzywając go, ażeby, w zdarzeniu potrzeby, zawsze udawał się z prosbami o wspomóżenie do Ministerium spraw wewnętrznych. W jednym z dzienników opozycyjnych uczyniono z tey okoliczności uwagę: „Postępek P. *Thiers* zaszczytby jemu czynił, jeśliby od niejakiego czasu nie było napisano w gazetach, że P. *Berenger* teraz zajmuje się wydaniem nowych politycznych poezyi.“

— Z *Bilbao* pod 3 t. m. donoszą: „Powszechna uwaga zwróconą została na zabicie Kapitana Francuzkiego okrętu *Hirondelle*, P. *Mazé*. Wieczorem dnia 1go był on u Konsula Francuzkiego P. *Lafitte*, i powracając około godziny gtey na okręt, został zabity dwómá wystrzałami na samym brzegu. Nie jest odarty; spada nawet znaleziona w bliskości jego ciała. Przedsięwzięte śródki do wykrycia zabóyców dotąd były bezskutecznymi.“

— Wiēść o przerwaniu związków dyplomatycznych ze Stanami Ameryki Północney potwierdziła się. W urzędowej części Monitara 13 t. m. wydrukowano: „Król odwołał Posła swego z *Washingtonu*, P. *Serrurier*. Minister stosunków zewnętrznych, uprzedziwszy o tém Posła Północno-Amerykańskiego w Paryżu, uwiadomił go razem, że pasport, który, skutkiem tey komunikacyi, będzie mu potrzebny, zostaje do jego rozrządzenia. Na osnovie przyjętych przez Francją zobowiązań, projekt do prawa względem dopominków Ameryki Północney będzie jutro przełożony Izbie Deputowanych z przydaniem artykułu, który ma służyć ku ochronie prywatney własności Francuzów.“

— W jednej z tutejszych gazet opozycyjnych wydrukowano o tey rzeczy: „Determinacya, przyjęta przez Rząd w odpowiedzi na dotykające słowa Jenerała *Jacksona*, godna jest pochwały. Poseł nasz w *Washingtonie* odwołany, i P. *Livingston* nie może dłużej pozostać w Paryżu w charakterze Posła Stanów-Zjednoczonych. Zresztą, wiadomo, że on nie wyjedzie z Francyi, nie dowiedziawszy się o skutkach zdań w tey rzeczy Izby Deputowanych. Śródki przez Hr. *Rigny* przedsięwzięte, są cale roztropne. Spodziewa się on, ocaliwszy honor narodu, skłonić Izbę do opłacenia 25ciu milionów. Lecz, ari przerwanie dyplomatycznych związków, ani obraźliwe czyny Jenerała *Jacksona*, nie zmieniają istoty tego pytania. Czy winna Francya Stanom Zjednoczonym jaką sumę? Jeżeli winna, czy nie są przesadzone żądania Stanów Zjednoczonych? Izba Deputowanych już oświadczyła, że Francya nie winna 25 milionów, o które się dopominają; lecz obok tego przypomnieć należy, że wielka część Deputowanych uznawa słuszną wyznaczyć dla Stanów Zjednoczonych wynagrodzenie. Wszyscy prawie zgodzili się, że to wynagrodzenie powinno być 10 lub 15 milionów; wnosimy zatem, że Izba w każdym zdarzeniu nie wyznaczy na zadosyćuczynienie Stanów więcej 15tu milionów. Bezwątpienia, Rząd w tym celu uczynił oświadczenie, które powinno służyć ku zabezpieczeniu Francuzkiej własności.“ (P. P.)

— Przyjęcie prawa o zniesieniu majoratów, nastąpiło jeszcze na posiedzeniu dnia 9go t. m. większością 203 przeciw 41 głosów. Prawo to, z przydaniem do niego przyjętego zdania P. *Vivien*, składa się z 9ciu paragrafów, których treść istotna jest następująca: „Fundowanie majoratów na czas przyszły zabrania się zupełnie. Żyjącym właścicielom majoratów pozwala się postąpić z niemi podług własney woli, ale nie inaczej, jak na warunkach następujących: jeżeli z ogłoszeniem teraźniejszego prawa okażą się w prostey linii właściciele już narodzeni, albo tylko poczęci successorowie, którzy powołani są do objęcia majoratu; tedy posiadanie może przechodzić w ręce ostatecznie powołanych, albo sposobem kupna, albo zastawy, co z resztą dopuszcza się tylko wtedy, jeżeli majorat fundowany na rzecz dalszych krewnych. Jeżeli z ogłoszeniem tego prawa właściciel albo następca majoratu weydzie w małżeństwo i małżeństwo nastąpi po ustanowieniu majoratu, w ówczas on nie może przez cały czas trwania małżeństwa ani zastawić, ani sprzedać majątku. Lecz także i za ustaniem takowego małżeństwa sprzedaż i zastawa majątków zabrania się, jak tylko są dzieci. Z resztą podobna sprzedaż lub zastawa mogą znajdować

продажа и залогъ владѣній воспрещаются, если только есть дѣти. Впрочемъ подобная продажа, или залогъ могутъ имѣть мѣсто съ согласія жены для обезпеченія дѣтей. Во всякомъ случаѣ права третьяго лица при немъ остаются. Еще живые основатели Маѳоратства могутъ чрезъ 6 мѣсяцевъ послѣ объявленія настоящаго закона, учрежденіе свое распространить такимъ образомъ, чтобы и дѣти ихъ могли въ равной мѣрѣ пользоваться Маѳоратствомъ, за исключеніемъ развѣ тѣхъ только случаевъ, если наследники Маѳоратства не имѣютъ дѣтей. Субституціи, дозволенныя закономъ 17-го Мая 1826 года, на будущее время воспрещаются.

— Общее мнѣніе здѣшней публики, касательно Парламентскихъ выборовъ въ Англіи, есть то, что система новой Нижней Палаты не будетъ ни въ духѣ радикаловъ, ни въ консервативномъ духѣ, и что умѣренная партія Лорда *Станлея* вѣроятно вытѣснить изъ Парламента всѣхъ Ультраторисовъ. По мнѣнію *Journal des Débats*, перевѣсъ непременно останется на сторонѣ Вигговъ.

— Пиемонтскія войска составили кордонъ на Французской границѣ противъ холеры. Говорятъ, что Королевскіе Карабинеры недавно выстрѣлили въ одного путешественника, хотѣвшаго силою прорваться чрезъ цѣпь, — и убили его. (Спб. В.)

ТУРЦИЯ.

О дѣлахъ въ Албаніи пишутъ изъ Корфу отъ 24-го Декабря: „Съ нѣкотораго времени въ Эпирѣ снова обнаружилось возмущеніе, произведенное извѣстнымъ Албанскимъ предводителемъ *Тафилъ-Бузою*. По послѣднимъ извѣстіямъ кажется, что Махмудъ-Паша Янинскій не имѣлъ ни времени, ни средствъ къ вытѣсненію *Тафилъ-Бузы* изъ Берата, главнаго мѣстопребыванія мятежниковъ. Недавно партія *Тафилъ-Бузы* была усилена 150 чел. изъ Дибры и Маттіи, и вся его пайка нынѣ состоитъ изъ 1500 чел. Въ началѣ сего мѣсяца прибыли въ Скутари нѣсколько Беевъ для совѣщанія съ тамошнимъ Губернаторомъ, *Гафисъ-Пашею*, о мѣрахъ къ возстановленію спокойствія въ Албаніи. Въ числѣ прибывшихъ находятся Паша-Пехинскій и Бей Тиранскій, Караискій и Элбассанскій. Соединенныя силы сихъ военачальниковъ будутъ достаточны для усмиренія и прекоренія *Тафилъ-Бузы*.“ — Отъ 27-го Декабря пишутъ изъ Корфы же: „Здѣшній Турецкій Генеральный Консулъ получилъ отъ Янинскаго Пашы письма, въ которыхъ онъ его увѣдомляетъ, что *Тафилъ-Буза* согласился на сдѣланныя ему мирныя предложенія, и уже очистилъ съ своими приверженцами Бератъ. По сей причинѣ слѣдуетъ полагать, что нынѣ спокойствіе въ Албаніи возстановлено.“ (G. II.)

ЕГИПЕТЪ.

Въ письмахъ изъ Триеста подтверждаютъ извѣстіе о появленіи чумы въ Александріи. — Всѣ торгѣвые обороты прекратились; часть жителей разбѣжалась; остальные заперлись въ домахъ своихъ. — Зараза обнаружилась, къ несчастію, на многихъ судахъ и въ самомъ арсеналѣ, гдѣ ежедневно работаютъ нѣсколько тысячъ человѣкъ. (Спб. В.)

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ И ИРЛАНДІЯ.

Лондонъ, 13-го Января.

Изъ Лиссабона получены письма и газеты по 3-е Января. Собраніе Кортесовъ снова открыто 2-го Января. Члены оппозиціи объявили политику, коей они намерены слѣдовать. Въ столицѣ господствовало спокойствіе. Правительство обращало особенное вниманіе на улучшеніе Полиціи, и на искорененіе злоупотребленій, вкрившихся въ сію важную часть управленія. Обнародованъ новый законъ объ ограниченіи книгопечатанія.

— Въ здѣшнихъ газетахъ вовсе не пишутъ о выборахъ въ Шотландіи, и очень мало упоминаютъ о выборахъ Ирландскихъ. Между прочимъ, о Дублинскомъ Университетѣ сказано, что онъ избралъ прежнихъ своихъ Членовъ оранжистской партіи, Гг. *Шова* и *Лафрое*. При семъ случаѣ, въ Дублинѣ происходили беспорядки: чернь бросала камнями въ студентовъ, кои украсили свои шляпы лентами оранжеваго и голубаго цвѣта. (Спб. В.)

— Одинъ извѣстный Еврей сдѣлалъ воззваніе къ своимъ единовѣрцамъ, въ коемъ утверждаетъ, что вражда къ нимъ Торисовъ была единственною причиною, препятствовавшею доселѣ погашенію ихъ долга, и что они по сему предмету весьма много обязаны прежнему Министерству. Это воззваніе заставило ихъ при выборахъ подать голоса противу нынѣшнихъ Министровъ.

— Касательно результата извѣстныхъ доселѣ выборовъ, журналы несогласны между собою. Такъ какъ

мѣстѣ за згоду жены для zabezpieczenia dzieci. W ka-
żdymъ przypadку prawa trzeciej osoby przy niej po-
zostają. Żyjący jeszcze założyciele majoratu mogą w
przeciągu 6ciu miesięcy po ogłoszeniu niniejszego pra-
wa fundacyą swą rozciągnąć w taki sposób, ażeby i
dzieci ich mogły w równej mierze korzystać z majo-
ratu, z wyłączeniem chyba tych tylko zdarzeń, jeżeli
następca majoratu nie ma dzieci. Substytucye, dozwo-
lone prawem 17 Maja 1826 roku, na czas przyszły za-
braniają się.

— Powszechniejsze zdanie tutejszej publiczności, względnie wyborów Parlamentowych w Anglii, jest takie, że systemat nowej Izby Niższej nie będzie, ani w duchu radykalistów, ani konserwantów, i że stronnictwo umiarkowane Lorda *Stanley*, wysadzi niezawodnie z Parlamentu wszystkich Ultratorisów. Zdaniem *Dziennika Rozpraw*, przewaga niechybnie zostanie na stronie Whigów.

— Wojska Piemontskie stanęły kordonem na granicy francuskiej z przyczyny cholery. Mówią, że karabinierowie Królewscy wystrzelili nie dawno do jednego podróżnego, który gwałtem przez piekiety się przedzierał, — i został zabity. (G. S. P.)

ТУРЦИЯ.

O stanie rzeczy w Albanii piszą z Korfu pod 24 Grudnia: „Od niejakiego czasu w Epirze znowu okazało się powstanie, wzniecone przez znajomego naczelnika Albańczyków *Tafil-Buzeja*. Z ostatnich wiadomości zdaje się, że Machmud, Basza Janiny, nie miał, ani czasu, ani środków, do wypędzenia *Tafil-Buzy* z Beraty, głównego miejsca rokoszanów. Niedawno stronnictwo *Tafila-Buzy* wzmocnione zostało 150 ludźmi z Dibry i Mattii, i cała jego banda składa się teraz z 1500 ludzi. Na początku tego miesiąca przybyło do Skutari kilku Bejów dla naradzenia się z tamecznym Gubernatorem, *Hafiz-Baszą*, nad środkami do przywrócenia spokojności w Albanii. W liczbie przybyłych znajduje się Basza Pechiński i Bejowie Tirański, Kawajski i Elbassaniski. Połączone siły tych naczelników wojskowych będą dostatecznymi do usmierzenia i podbicia *Tafila-Buzy*.“ — Pod 27 Grudnia piszą z Korfu: „Tutejszy Konsul Jeneralny Turecki otrzymał od Baszy Janiny listy, w których go uwiadamia, że *Tafil-Buza* zgodził się na uczynione mu warunki zgody, i już ze stronnictwami swemi wyszedł z Beraty. Zkąd wnosić wypada, że spokojność w Albanii już jest przywrócona.“ (G. S. P.)

ЕГИПЕТЪ.

W listach z Triestu potwierdzają wiadomość o zjawieniu się morowego powietrza w Alexandryi. — Ustały wszystkie handlowe obróty; część mieszkańców rozbiegła się; pozostali zamknęli się w domach. Zараза okazała się, na nieszczęście, na wielu okrętach i w samej zbrojowni, gdzie codziennie kilka tysięcy ludzi pracuje. (G. S. P.)

WIELKA BRYTANIA I IRLANDYA.

Londyn, dnia 13 Stycznia.

Z Lizbony otrzymane listy i gazety dochodzą 3go Stycznia. Stany Korteż znowu otworzone zostały 2 Stycznia. Członkowie opozycji oświadczyli politykę, której trzymać się myślą. W stolicy panowała spokojność. Rząd najwięcej miał starania o ulepszenie policyi i wytępienie nadużyć, które się wkrały do tey, tak ważnej gałęzi zarządu. Ogłoszone zostało nowe prawo o ograniczeniu druku.

— W gazetach tutejszych zgoda nie piszą o wyborach w Szkocyi, a bardzo mało namieniają o wyborach Irlandzkich. Między innemi, o wyborach Dublińskich Uniwersytetu powiedziano, że on wybrał dawniejszych swych Członków stronnictwa Oranżystów, PP. *Szowa* i *Lafröe*. W czasie wyborów, w Deblinie zdarzyły się zamieszkania: pospólstwo rzuciło kamieniami na studentów, którzy przyzodobili swe czapki wstęgami koloru oranżowego i błękitnego. (P. P.)

— Pewny Żyd znajomy, zrobił do swych spółwyznawców wezwanie, w którym utrzymuje, że nienawiść do nich Torysów była jedynie przyczyną, przeszkadzającą dotąd umorzeniu ich długów, i że oni w tey rzeczy wiele są obowiązani przeszłemu Ministerium. Odezwała skłoniła ich na wyborach do dawania głosów przeciwko teraźniejszym Ministrom.

— Względem wypadku wiadomych już dotąd wyborów, dzienniki nie zgadzają się. A że w Irlandyi i

въ Ирландіи и большей части Шотландіи, на кои преимущественно надѣется партія Реформистовъ, выборы еще не кончены, то газета the Courier полагаетъ, что Торисы въ новой Нижней Палатѣ, найдутъ не болѣе 258 приверженцевъ, между тѣмъ, какъ Реформисты будутъ имѣть тамъ на своей сторонѣ до 400 голосовъ.

— Полученныя вчера извѣстія съ острова Ямайки, отъ 19 минувшаго Ноября, вовсе неблагопріятны. — Три раза покушались поджечь городъ Савана-ла-Маръ, но къ счастью, мѣстное начальство успѣло во время предупредить злодѣяніе. Въ одной плантаціи въ Шрусбурѣ, гдѣ постоянно занято 400 человекъ Негровъ — учениковъ, и гдѣ прежде выдѣлывалось въ недѣлю до 30 оксофтовъ сахара, нынѣ выдѣлывается только одинъ оксофтъ.

16-го Января. (Спб. В.)

Вчера отправился Герцогъ Лейхтенбергскій въ сопровожденіи Герцога Веллингтона и Португальскаго Посланника, Г. Мораеса Сарменты къ Ихъ Величествамъ въ Брейтонъ, гдѣ онъ, какъ полагаютъ, пробудетъ до послѣзавтра. Испанскій Посланникъ, Генералъ Алава, прибывшій третьяго дня, сегодня также представится Королю въ Брейтонъ.

— Придворная газета, уведомляетъ официально о пожалованіи: Графа Верулама, Графа Шеффилда, Лорда де Гилла, Виконта Сиднея и Графа Моретона въ Королевскіе Камергеры.

— Герцогъ Веллингтонъ далъ третьяго дня въ честь Герцога Лейхтенбергскаго большой дипломатическій обѣдъ, на которомъ находились также Французскій повѣренный въ дѣлахъ, Г. Понтосъ и Испанскій Посланникъ при здѣшнемъ Дворѣ Генералъ Алава, теперь лишь прибывшій въ Лондонъ.

— Герцогъ Лейхтенбергскій названъ въ здѣшнихъ вѣдомостяхъ Принцомъ Августомъ Португальскимъ. Послѣ завтра онъ отсюда уѣзжаетъ въ Фальмутъ, чтобы во вторникъ на приготовленномъ для него пароходѣ, *Монархъ*, отплыть въ Лиссабонъ. Вчера отправилъ онъ денщику къ Супругѣ своей съ Королевскимъ бригомъ „*Наутилусъ*“ для него дѣлается великолѣпная парадная карета и отправляется водою въ Лиссабонъ нѣсколько прекраснѣйшихъ лошадей.

— Сиръ Р. Пилъ даетъ сего дня въ Тамвортѣ въ честь избирателей своихъ обѣдъ.

— Теперь извѣстно болѣе двухъ третей выборовъ. Итогъ ихъ и нынѣ еще соотвѣствуетъ прежде показанному содержанію одной партіи къ другой, хотя все еще относится онъ къ Англіи, включая и многіе выборы въ Графствахъ. Результатъ по нынѣ извѣстныхъ выборовъ таковъ: Реформеровъ 291, Торисовъ 180, всего 471. Курьеръ, откуда взято сіе исчисленіе, (между тѣмъ, какъ *le Globe* считаетъ 295 Реформеровъ и 172 Торисовъ) утверждаетъ, что онъ сообщаетъ его съ величайшимъ безпристрастіемъ и откровенностію и что небольшія погрѣшности онъ въ слѣдующій разъ исправитъ. (А. Р. С. З.)

И т а л і я.

Миланъ, 8-го Января.

На дняхъ Французскій пароходъ *Гейприксъ IV*, на пути изъ Неаполя въ Генуу, разбился между Чивита-Веккіей и Ливорно. — Къ счастью пассажиры все до одного спасены. Судно было застраховано.

— Извѣстный медальеръ Г. Манфредини, отправился отсюда на некоторое время въ Вѣну и повезъ съ собою нѣсколько опытовъ своего искусства.

— Первыи вѣстель нынѣшняго времени, послѣ *Торвальдсена*, Кавалеръ *Маркези*, занимается нынѣ постройкою новой мастерской, ибо прежняя, какъ извѣстно, въ прошломъ году сдѣлалась добычею пламени. — Она будетъ превосходить величиною своею, удобностію и красотою отделки все извѣстныя доселѣ мастерскія.

— Изъ Неаполя пишутъ, что тамъ все жалуются на необыкновенную суровость зимы и стужу. Окрестныя горы все покрыты снѣгомъ. (Спб. В.)

П о р т у г а л і я.

Лиссабонъ, 3-го Января.

Вчера Королева открыла засѣданіе Кортесовъ рѣчь, въ которой, призывая ихъ къ соблюденію пользы народа, предлагала обратить особенное вниманіе на все части Государственнаго управленія, преимущественно же на судебную и административную. Она заключила рѣчь свои слѣдующими словами: „Депутаты Португаліи! Главнѣйшимъ попеченіемъ вашимъ должно быть доставленіе обильныхъ источниковъ для удовлетворенія народныхъ расходовъ. Сравните доходы съ расходами, и вы убѣдитесь въ сей истинѣ. Правительство будетъ соблюдать строжайшую бережливость и желаетъ вмѣстѣ съ Кортесами сдѣлать некоторыя необходимыя прео-

większej części Szkocyi, na których szczególniej polega swe nadzieje stronnictwo reformistów, wybory nie są ukończone, przeto gaz. the Courier mniema, że Torysowie w nowej Izbie Niższej znajdą nie więcej nad 258 sobie przychylnych, gdy tym czasem Reformiści na swojej stronie będą mieli do 400 głosów.

— Otrzymane wczora wiadomości z wyspy Jamaiki, pod 19 Listopada, są bardzo nieprzyjemne. — Trzy razy kusili się podpalić miasto *Savana-la-Mara*, ale, na szczęście, zwierchność miejscowa zdolała wcześniej zapobiedz zbrodni. W plantacyi jednej w *Shrusbury*, gdzie statecznie zajętych 400 Nęgrów — uczniów, i gdzie pierwsi wyrabiano w tygodniu do 30 okseftów cukru, teraz jeden tylko okseft wyrabiają. (G. S. P.)

Dnia 16.

Wczora wyjechał Xiążę *Leuchtenbergski* w towarzystwie Xięcia *Wellingtona* i Posła Portugalskiego *P. Moraes Sarmiento* do Najjaśniejszych Państwa do Brighton, gdzie jak sądzą, zabawi do pojutra. Poseł Hiszpański, Jenerał *Alava*, który przybył wczora, dziś także będzie u Króla w Brighton.

— Nadworna gazeta donosi urzędowie o mianowaniu: Hrabiego *Werulam*, Hrabiego *Schefilda*, Lorda *de L'il*, Vice-Hrabiego *Sidney* i Hrabiego *Moreton*, Szambelanami Królewskimi.

— Xiążę *Wellington* dał pozawczora na cześć Xięcia *Leuchtenbergskiego* wielki dyplomatyczny obiad, na którym znajdowali się także Francuzki Pełnomocnik *P. Pontois* i Poseł Hiszpański przy tutejszym dworze Jenerał *Alava*, teraz tylko co przybyły do Londynu.

— Xiążę *Leuchtenbergski*, w tutejszych gazetach nazywany jest Xięciem *Augustem* Portugalskim. Pojutrze on ztąd wyjeżdża do Falmouth, ażeby we wtorek na przygotowanym dla niego statku parowym, *Monarcha*, mógł odpluć do Lisbony. Wczora wysłał on depesze do swej żony brygiem Królewskim *Nautilus*. Dla niego robi się wspaniała kareta, i wysyła się wodą do Lisbony kilka najpiękniejszych koni.

— Sir *R. Peel* wydaje dziś w Tamvort na cześć swoich wyborców obiad.

— Wiadome teraz są dwie trzecie wyborów. Ogół ich i teraz odpowiada pierwsi wykazanemu stosunkowi jednej partyi do drugiej, chociaż wszystko jeszcze odnosi się do Anglii, łącząc w to i mnogie wybory w hrabstwach. Wypadek dotąd wiadomych wyborów jest taki: Reformistów 291, Torysów 180, w ogóle 471. Kurjer, zktąd wzięto te wyliczenie (tym czasem, kiedy *le Globe* 295 Reformistów i 172 Torysów liczy) upewnia, że uwiadamia z największą bezstronnością i otwartością, i że niewielkie pomyłki w następującym razie poprawi. (A. P. S. Z.)

W e o s n y.

Medyolan, 8 Stycznia.

Temi dniami parochod francuzki, *Henryk IV*, idąc z Neapolu do Genui, rozbił się między Civitta-Vecchia i Liworną. Szczęściem podróżni wszyscy uratowani. Okręt był zaasekurowany.

— Znajomy medalier, *P. Manfredini*, wyjechał ztąd na czas niejaki do Wiednia, i powiozł z sobą kilka prób swej sztuki.

— Pierwszy snycerz tego czasu, po *Torwaldsenie*, Kawaler *Marcezi*, zajmuje się teraz budowaniem nowego laboratorium, gdyż dawniejsze, jak wiadomo, w zeszłym roku stało się pastwą płomieni. — Wielkością, wygodą i ozdobą przewyższać wszystkie będzie znajome dotąd laboratoria.

— Z Neapolu donoszą, że tam wszyscy uskarżają się na niezwyčajną tęgość zimy i mrozów. Wszystkie góry okoliczne pokryte są sніgiem. (G. S. P.)

P o r t u g a l i a.

Lizbona, dnia 3 Stycznia.

Wczora Królowa zagała posiedzenie Korteżów mową, wktórej, wzywając do przestrzegania dobra narodu, zalecała szczególną zwracać uwagę na wszystkie wydziały rządów kraju, a najbardziej na wydziały sprawiedliwości i administracyi. Rzecz swoją zakończyła temi słowy: „Deputowani Portugali! Główniejszym staraniem waszym powinno być dostarczenie obfitych źródeł na opędzenie wydatków krajowych. Porównajcie dochody z rozchodami, a przekonacie się o tej prawdzie. Rząd będzie zachowywał jak najściślejszą oszczędność i pragnie razem z Korteżami uczynić niektóre nieodbite odmiany, spodziewając się w mądrości waszej i miłości ku oyczyźnie znaleźć

бразованія, надѣясь при томъ, въ вашей мудрости и любви къ отчизнѣ найти дѣйствительную опору своимъ предпріятіямъ. Благородные Перы Королевства и Депутаты Португаліи! Ваше занятіе тягостно и трудно, и требуетъ продолжительнаго вниманія и неутомимой дѣятельности. Но я увѣрена, что вашу ревность ко благу отечества не охладятъ никакія трудности, и что вы никогда не потеряете изъ виду той высокой награды, которая будетъ вѣнцемъ вашихъ стараній и одна только достойная славолубія благородныхъ душъ: эта награда — благоденствіе соотечественниковъ и признательность благодарнаго потомства!

Въ газетѣ *the Morning-Chronicle* помѣщено слѣдующее письмо изъ Лиссабона отъ 3-го Января: „Сегодня засѣданія Кортесовъ отсрочены до 20 числа, вѣроятно съ тою цѣлю, чтобы дать Министрамъ время привести въ исполненіе мѣры, давно уже ими приготовленныя. — По увѣренію многихъ Депутатовъ, въ слѣдующее собраніе прѣвія не будутъ такъ упорны и жарки, какъ въ предъидущее. — Со времени отсрочки засѣданій, журналы стали гораздо умѣреннѣе. Оппозиціонная газета хотя и продолжаетъ вооружаться противъ Министровъ; но въ тонѣ ея, по крайней мѣрѣ, замѣтно менѣе ожесточенія. Газета *National*, органъ партіи ультра-радикаловъ, по прежнему не престаётъ нападать на Герцога *Пальмеллу*. Журналъ сей конечно имѣетъ сотрудниками своими нѣсколько литераторовъ съ отличными дарованіями, но у нихъ замѣтенъ недостатокъ той ясности и опредѣлительности разсужденій, которыми преимущественно отличается Придворная газета. — Мигуэлистскій Журналъ *Aguia* еще темнѣе и непонятнѣе, и вообще она не въ большой модѣ, ибо и самая приверженность Мигуэлистовъ къ ихъ партіи начинаетъ по немногу охладѣвать. (Снб. В.)

А М Е Р И К А.

Вашингтонъ. 5-го Декабря.

Въ Понедѣльникъ, 1-го Декабря, открыто здѣсь второе засѣданіе 32-го Конгресса.

— По извѣстіямъ изъ Новаго Орлеана, туда прибылъ *Антмарки*, бывшій Лейбъ-Медикъ Наполеона. Онъ намѣренъ основать жительство свое въ Соединенныхъ Штатахъ.

— По увѣренію газеты *Raleigh Register*, въ Сѣверной Каролинѣ, въ округѣ Кабаррскомъ, гдѣ найдено за нѣсколько лѣтъ тому назадъ знаменитый самородный кусокъ золота въ 28 фунтовъ, открыты еще многіе большіе куски сего металла, изъ коихъ одинъ вѣситъ 13 фунтовъ. (Снб. В.)

Разныя извѣстія.

Въ Лиссабонской Придворной газетѣ напечатана слѣдующая статья: „Ихъ Величества Королева и Императрица принимали сегодня въ часъ по полудни Англійскаго Посланника, Лорда *Говарда де Вальдена*, который подаль Ихъ Величествъ отъ имени Англійскаго Короля и Королевы по парѣ золотыхъ, осыпанныхъ брилліантами, браслетъ съ вензельнымъ именемъ Ихъ Британскихъ Величествъ.“

— По послѣднимъ извѣстіямъ съ Сандвичевыхъ острововъ, спокойствіе тамъ снова восстановлено. Важность ихъ, въ торговомъ отношеніи, увеличивается ежедневно. Новыми законами постановлено, чтобы каждый начальникъ корабля, по прибытіи своемъ, подавалъ Капитану гавани списки о своемъ экипажѣ. Бѣглые матросы возвращаются къ кораблямъ, къ коимъ принадлежали, съ платою за каждаго изъ нихъ по доллару или, когда выдачи сей произвести невозможно, то присуждаются къ тяжкимъ работамъ. Корабли, приходящіе для исправленія или снабженія себя припасами, платятъ, по шести пенсовъ, если остаются на рейдѣ; если же входятъ въ гавань, по 10-ти пенсовъ съ тона; корабли, производящіе торговлю на рейдѣ, платятъ по 30, а въ гавани по 60 пенсовъ съ тона. — Гавань Оагу, почитается лучшею въ свѣтѣ; въ ней останавливаются ежегодно отъ 50 до 100 кораблей разныхъ націй. Гавань сія защищена 50 пушками и знатительнымъ отрядомъ войска, состоящаго изъ туземцевъ. Король Коннора, живущій въ Оагу, показывается въ народѣ не иначе, какъ сопровождаемый своимъ Дворянствомъ. Онъ часто присутствуетъ въ Сеймахъ, и чрезвычайно ласковъ въ обращеніи съ Европейцами. Жители Оагу ведутъ обширную торговлю съ Китаемъ, въ который они отправляютъ въ большомъ количествѣ сандалное дерево. Церковь въ Оагу есть лучшее зданіе и очень часто посѣщается туземцами. Нѣсколько кораблей, вооруженныхъ туземцами, производятъ торговлю на счетъ Короля. Каждый Четвертокъ бываетъ театръ, на коемъ играютъ любители. Въ Овайи находится до тысячи головъ скота, доставляющихъ возможность снабжать корабли свѣжимъ и соленнымъ мясомъ. (Снб. II.)

речыwiście wsparcie dla swoich przedsięwzięć. Zaczni Parowie Królestwa i Deputowani Portugalii! Wasze zajęcie się ciężkie jest i trudne, i wymaga ciągłej uwagi i niespracowanej czynności. Ale przekonana, że gorliwości waszej o dobro oyczyzny nie oziębi żadna trudność, i że nigdy nie straciecie z uwagi tej wysokiey nagrody, która będzie wieniec waszych starań a która sama tylko godna ambicji; umysłów zacnych, tą nagrodą jest — dobro spółziomków i wdzięczność potomności.“ (G. S. P.)

— W gazecie *the Morning Chronicle* umieszczony jest list następujący z Lisbony pod 3 Stycznia: „Dzisiaj obrady Korteżów odroczone zostały do 20go, zapewne dla tego, ażeby Ministrom dać czas dla przygotowania do wykonania, środków, dawno już przez nich przygotowanych. — Wielu deputowanych zapewni, że na przyszłym posiedzeniu rozprawy nie będą tak uporczywe i żwawe, jak na przeszłym. — Od czasu odroczenia Korteżów, dzienniki zaczęły być bardzo umiarkowanymi. Gazeta opozycyjna chociaż nie przestaje powtarzać przeciw ministrom; ale w tonie jej przynajmniej daje się postrzegać mniej zawziętości. Gazeta *National*, organ stronnictwa ultra-radykalistów, podawnemu nie przestaje napastować Xiecia *Palmelli*. Dziennik ten musi mieć koniecznie w liczbie swych współpracowników kilku literatów z odznaczającymi się talentami, ale w nich daje się dostrzegać niedostatek tej jasności i dokładności sądzenia, którą szczególnie odznacza się gazeta dworu. — Miguelistowski dziennik *Aguia* jeszcze ciemniejszy i niezrozumiały pisze; i powszechnie też nie w wielkiej jest wziętości, gdyż samo przywiązanie miguelistów do swego stronnictwa zaczyna powoli stygnąć.

А М Е Р И К А.

Washington, dnia 5 Grudnia.

W poniedziałek, 1go Grudnia, odkryte tu zostało posiedzenie 32go Kongressu.

— Podług wiadomości z Nowego Orleanu, przybył tam *Antomarki*, były medyk przy Napoleonie. Zamyśla on osiadł w Stanach-Zjednoczonych.

— Podług zapewnienia gaz. *Raleigh-Register*, w Karolinie-Północnej, w okręgu Kabarrskim, gdzie przed kilką laty znaleziony sławny kawał samorodnego złota, 28 funtów ważący, wykopano teraz wielkie kawały tego metalu, z których jeden waży 13 funtów. (G. S. P.)

Rozmaite Wiadomości.

W lizbońskiey nadwornej gazecie umieszczona jest następująca wiadomość: „Najjaśnieysze Królowa i Cesarzowa przyjmowały dzisiaj o godzinie 1szej z południa Posła Angielskiego Lorda *Howarda de Walden*, który złożył Najjaśnieyszym Paniom w imieniu Królestwa Ichmości Angielskich po parze złotych brasolettek, brylantami osypanych z cyframi Ich Brytańskich Mości.

— Podług ostatnich doniesień z wysp Sandwichskich, spokojność tam znowu przywrócona. Ważność tych wysp w handlowym względzie, powiększa się codziennie. Nowemi prawami postanowiono, ażeby każdy naczelnik okrętu, po swém przybyciu, podawał Kapitanowi portu listę swojej czeladzi. Zbiegli matkowic mają być powracani okrętom, do których należeli z opłatą za każdego po jednym dollarze, albo jeżeli wydania matyka uskutecznić niepodobna, skazuje się on do ciężkich robot. Okręty zachodzące dla naprawy, lub opatrzenia się w zapasy, opłacają po 6 pens, jeżeli zatrzymują się na reydzie; jeżeli zaś do portu wchodzą, po 10 pens od beczki; okręty, prowadzące handel na reydzie płacą po 30, a w porcie po 60 pens od beczki. — Port Oahu uważany jest za najlepszy w świecie; zatrzymuje się w nim co rok od 50 do 100 okrętów różnych narodów Port obwarowany jest 50cią działami i znacznym oddziałem wojska, złożonego z krajowców. Król Konkora, rezydujący w Oahu ukazuje się ludowi nie inaczej, tylko w towarzystwie swych dworzan. Często bywa na seymach, i nadzwyczajnie uprzejmy w obęściu się z Europejczykami. Mieszkańcy Oahu prowadzą znakomity handel z Chinami, dokąd w wielkiej ilości wysyłają drzewo sandałowe. Kościół w Oahu jest najlepszą budową i bardzo często przez krajowców bywa odwiedzany. Kilka okrętów, osadzonych krajowcami prowadzi handel na rachunek Króla. Co czwartek bywa teatr, na którym grywają amatorowie. W Owaihi znajduje się do sta sztuk bydła, z kąd możność jest dostarczania okrętom mięsa świeżego i solonego. (P. P.)